

BUTLLETÍ DEL CONSELL GENERAL DELS JOVES

Número 2/3 – 31 de març del 2025

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	2
2. PROPOSICIONS DE LLEI	
2.1. Proposició de llei de la regulació estètica de les edificacions d'Andorra.	2
2.2. Proposició de llei del temps de descans actiu a les escoles.	3
2.3. Proposició de llei per obtenir productes anticonceptius.	4
2.4. Proposició de llei per al foment de projectes col·laboratius intergeneracionals per a la preservació de la memòria històrica.	5
2.5. Proposició de llei per fomentar els coneixements de la cultura andorrana i d'altres cultures a les escoles.	6
2.6. Proposició de llei per la creació d'un carnet per estudiants escolaritzats a Andorra.	7
3. AVÍS	9

1. INTRODUCCIÓ

El dimecres 26 de març del 2025 es van reunir les tres comissions de treball del 23è Consell General dels Joves i van aprovar les següents proposicions de llei que es tractaran, en sessió plenària, el proper dimecres 9 d'abril.

2. PROPOSICIONS DE LLEI

2.1. Proposició de llei de la regulació estètica de les edificacions d'Andorra

Exposició de motius

El paisatge d'Andorra és una de les riqueses més importants del país. A més de ser un atractiu per al turisme, la natura i l'arquitectura tradicional fan d'Andorra un lloc únic.

Tanmateix, el creixement de noves construccions genera una creixent preocupació per la integració de les mateixes en l'entorn natural i cultural del país. Moltes d'aquestes construccions no respecten l'estètica tradicional andorrana, ni s'integren harmoniosament amb el paisatge, deteriorant la bellesa natural del territori i, per tant, minvant l'atractiu turístic del país.

Amb l'objectiu de garantir el dret a un habitatge digne, tal com estableix l'article 33 de la Constitució del Principat d'Andorra, és fonamental establir un ordre urbanístic que reguli les noves edificacions amb la protecció del paisatge.

Aquesta llei defineix una sèrie de criteris generals per a la regulació de l'estètica de les edificacions, assegurant que les noves construccions respectin els valors estètics, culturals i paisatgístics del territori.

Finalment, la llei crea una comissió de seguiment encarregada de supervisar el compliment d'aquests criteris, amb la finalitat de garantir un creixement urbanístic sostenible, respectuós amb l'entorn i amb la qualitat de vida de la ciutadania.

Article 1. *Objecte*

Aquesta llei té com a objectiu establir els criteris generals per a la regulació de l'estètica de les edificacions i la seva integració en el paisatge. Amb això es vol assegurar la protecció i conservació del patrimoni cultural i natural d'Andorra.

Article 2. *Criteris generals per a la regulació de l'estètica de les edificacions*

1. Es defineixen els següents criteris generals per a la regulació de l'estètica de les edificacions, segons les zones cartografiades a nivell nacional:

- a) Zones culturals: Aquestes zones estan subjectes a la normativa vigent de protecció del patrimoni cultural d'Andorra.
 - b) Zones urbanes: Es permet la construcció d'habitatges plurifamiliars amb una alçada màxima de 25 metres i una separació mínima de 3 metres entre edificacions, en cas d'haver-hi obertures.
 - c) Zones rurals: Es permet la construcció d'habitatges unifamiliars i plurifamiliars amb una alçada màxima de 18 metres i una separació mínima de 6 metres entre edificacions.
 - d) Zones naturals: Només es permet la construcció d'habitatges unifamiliars, amb una alçada màxima de 10 metres i una separació mínima de 30 metres entre edificacions.
2. Totes les noves edificacions, independentment de la zona, han de complir els següents criteris:
- a) Ús de materials locals i ecològics respectuosos amb el medi ambient.
 - b) Manteniment de formes i colors que respectin les característiques tradicionals del territori.
3. El Govern fomentará ajudes i programes de suport per a la rehabilitació de les edificacions existents, amb l'objectiu de garantir la seva integració estètica en el paisatge i l'entorn paisatgístic d'Andorra.

Article 3. Creació d'una comissió de seguiment

1. Es crea una comissió de seguiment encarregada de supervisar el compliment d'aquests criteris, amb la finalitat de garantir un creixement urbanístic sostenible, respectuós amb l'entorn i amb la qualitat de vida de la ciutadania.
2. Aquesta Comissió es reuneix semestralment i està integrada per representants del Consell General, experts en arquitectura i paisatge, i representants dels comuns afectats, tots amb veu i vot, mentre que els representants dels altres comuns podran assistir a les sessions amb veu però sense vot.

2.2. Proposició de llei del temps de descans actiu a les escoles

Exposició de motius

A vegades les hores de classe es fan llargues i molts alumnes acaben cansats o estressats. Els alumnes necessiten temps per moure's i desconnectar durant la seva jornada escolar per poder estar més concentrats durant les hores lectives.

Amb aquesta Llei es vol garantir que els alumnes puguin disposar de temps entre classes per poder fer pauses actives i que els centres escolars estableixin aquestes pauses tenint en compte l'opinió dels alumnes.

A més a més, amb aquesta Llei es vol promoure una escola amb un ambient més distès i relaxat on els alumnes estiguin més contents i motivats.

Article 1. *Pauses actives*

Cada dia els alumnes han de poder disposar de temps entre classes per poder fer pauses actives.

Els centres escolars han d'establir aquestes pauses, tant pel que fa el moment de fer-les com per les activitats ofertes i les instal·lacions i zones on portar-les a terme, tenint en compte les propostes dels delegats escolars.

Els alumnes han de poder tenir l'opció de fer exercici (per exemple, fent jocs al pati), relaxar-se (per exemple, escoltant música) o participar en activitats culturals guiades per professors.

L'escola ha d'habilitar zones per possibilitar els alumnes de fer esport o relaxar-se (per exemple, amb coixins o bancs) d'acord amb les propostes dels delegats escolars.

Article 2. *Comissió de seguiment*

En cada centre, el Consell escolar és l'encarregat de vetllar per l'aplicació d'aquesta Llei.

Cada trimestre, els alumnes delegats de classe parlen amb els companys per recollir idees de millora i les presenten al Consell Escolar. Si una activitat no funciona o no agrada, es pot canviar.

Un cop al mes s'envia un qüestionari als alumnes per recollir de manera anònima opinions, denúncies i suggeriments de millora.

Article 3. *Entrada en vigor*

Aquesta Llei entra en vigor el curs escolar 2025-26.

2.3. Proposició de llei per obtenir productes anticonceptius**Exposició de motius**

Actualment, a Andorra, no hi ha cap punt de recollida de productes anticonceptius (preservatius, píndoles, etc.). En alguns punts joves del país es poden trobar preservatius, on els joves poden anar i aconseguir-ne gratuïtament. Protegir-se per mantenir relacions sexuals és essencial per no tenir embarassos no desitjats i malalties de transmissió sexual.

Dins de la nostra Constitució no hi ha cap article relacionat sobre el tema. D'altra banda, el sistema andorrà de salut garanteix serveis relacionats amb la salut sexual i reproductiva.

En els nostres dos estats veïns, Espanya i França, ja hi ha polítiques relacionades amb els productes anticonceptius. A Espanya, els ciutadans poden aconseguir preservatius i píndoles de l'endemà gratuïts als centres de salut. A França, els joves menors de vint-i-sis anys els hi ofereixen anticonceptius gratuïts. A les joves menors de vint-i-sis anys els hi ofereixes píndoles, DIU i preservatius femenins totalment gratuïts, ja que són subvencionats pel Govern. Amb

aquesta proposició de llei es promou la donació preservatius i píndoles de l'endemà de manera gratuïta amb l'objectiu d'evitar embarassos no desitjats i reduir el risc de contraure malalties de transmissió sexual.

Article 1

El Govern subvencionarà la donació de preservatius i píndoles de l'endemà de manera gratuïta per a tots els joves menors de 26 anys d'Andorra.

Article 2

Els menors d'edat que sol·licitin aquests productes anticonceptius se'ls farà un seguiment sobre la freqüència d'ús i quantitat d'aquests productes de manera periòdica.

Els menors que sol·licitin algun d'aquests mètodes anticonceptius hauran d'aportar la targeta de la CASS per acreditar la seva edat.

Article 3

El Govern implementarà regularment xerrades d'educació i sensibilització sexual per informar de l'ús correcte dels mètodes anticonceptius dins i fora de l'horari lectiu. A més a més, es farà publicitat sobre aquesta campanya.

Article 4

Els productes anticonceptius seran distribuïts gratuïtament a través dels següents llocs:

1. Centres de salut de cada parròquia.
2. Farmàcies autoritzades.

2.4. Proposició de llei per al foment de projectes col·laboratius intergeneracionals per a la preservació de la memòria històrica

Exposició de motius

El patrimoni cultural d'Andorra és una part fonamental de la seva identitat com a país. Aquest patrimoni inclou no només monuments, objectes i tradicions, sinó també els valors, costums i coneixements que defineixen la seva comunitat. En una societat que es transforma continuament per la globalització i la diversitat cultural que aporten els nous residents, és essencial garantir la transmissió d'aquest llegat a les futures generacions.

Aquesta llei neix amb la voluntat d'enfortir els vincles entre generacions, promovent un diàleg actiu entre els joves i les persones grans. Les generacions més veteranes acumulen experiències i coneixements sobre el patrimoni històric, cultural i natural que cal preservar.

Per altra banda, les generacions joves tenen la capacitat d'aportar noves perspectives i eines per garantir la seva continuïtat. Connectar aquests dos grups no només reforça el sentiment de comunitat, sinó que també assegura que els costums, tradicions i valors no es perdin amb el pas del temps.

L'objectiu d'aquesta llei és establir iniciatives educatives i socials que afavoreixin la transmissió intergeneracional de coneixements i la preservació activa de la memòria històrica com a patrimoni cultural d'Andorra.

Article 1. *Activitats educatives i intergeneracionals*

Els centres educatius promouen tallers i activitats intergeneracionals que fomenten la interacció entre estudiants i persones grans, com la transmissió de tradicions locals i l'intercanvi d'històries.

A més, es promouen visites a espais comunitaris existents i la participació conjunta en festes i activitats culturals per reforçar els vincles entre generacions. Aquestes activitats es poden realitzar tant en horari escolar com extraescolar i es fan accessibles a través de l'espai digital referenciat a l'article 2.

Article 2. *Creació i difusió d'un espai digital per a la preservació de la memòria històrica*

Es crea un espai digital per recollir, preservar i compartir els coneixements i les tradicions d'Andorra, així com establir canals de comunicació intergeneracionals.

S'han d'implementar mecanismes, canals d'informació i recursos públics que disposa l'Administració pública per garantir la difusió i la visibilitat d'aquest espai, així com la promoció dels projectes a través dels mitjans de comunicació per assegurar-ne una àmplia difusió.

Article 3. *Subvencions i ajuts*

El Govern proporciona subvencions i ajuts per a tot tipus de projectes col·laboratius intergeneracionals, garantint en tot moment la formació dels coordinadors per assegurar la qualitat de les iniciatives.

2.5. Proposició de llei per fomentar els coneixements de la cultura andorrana i d'altres cultures a les escoles

Exposició de motius

Aquest darrer any s'ha pogut constatar que la població resident a Andorra ha augmentat un 2,3%, en concret resideixen al país 1.945 persones més que l'any passat, sent els residents de nacionalitat estrangera un 55% de la població total.

S'ha pogut comprovar que molta gent té pocs coneixements sobre la cultura andorrana. D'altra banda, algunes persones deneguen la possibilitat que a Andorra hi hagi més d'una cultura.

Es proposa aquesta Llei perquè la comunitat escolar arribi a ser conscient que no només hi ha una cultura al país, sinó que hi ha una gran diversitat de cultures. A més a més, és molt important fomentar una societat inclusiva i respectuosa. Els beneficis seran per a tots els ciutadans. L'enriquiment dels coneixements d'altres cultures fomenta el respecte mutu, la tolerància i la solidaritat.

Article 1. *Plats culturals*

S'estableix l'obligatorietat que les escoles ofereixin, dos cops al mes, menús de diferents cultures en conformitat amb l'enquesta que realitzin als seus alumnes a finals del curs escolar anterior.

Article 2. *Jornada cultural internacional*

Els centres escolars han de celebrar cada 21 de maig, dia mundial de la diversitat cultural pel diàleg i el desenvolupament, una jornada cultural internacional, amb activitats col·lectives per a totes les edats.

Article 3. *Jornada cultural andorrana*

Els centres escolars han de celebrar el dia lectiu anterior al dia de la constitució, una jornada cultural andorrana, amb activitats col·lectives per a totes les edats.

2.6. Proposició de llei per la creació d'un carnet per estudiants escolaritzats a Andorra

Exposició de motius

Tots els estudiants d'Andorra hem sentit alguna vegada la sensació que el material escolar, el transport públic, així com les activitats culturals suposen un gran esforç econòmic per una família. Per això, hem decidit proposar la creació d'un carnet d'estudiant que ajudi els joves amb aquestes càrregues i que unifiqui els avantatges amb carnets ja existents.

Respecte al material escolar seria una gran facilitat que augmentaria l'efectivitat en el rendiment lectiu en els estudiants més necessitats i respecte al transport per estudiants seria un avenç significatiu, ja que facilitaria l'ús d'un sol carnet per aquest servei.

Tot i que la majoria dels països no comptin amb carnet d'estudiant, sí que ofereixen avantatges pels joves estudiants.

Introduint aquesta iniciativa es facilitaria l'accés a activitats culturals als estudiants en un context en què la cultura és cada vegada més invisibilitzada fomentant així l'augment de les activitats culturals en els joves i els seus coneixements generals sobre Andorra.

A Andorra existeix el Carnet Jove així com altres carnets que ofereixen descomptes, assegurança de franc per viatges, entre altres... El propòsit d'aquesta llei és unificar en un carnet únic els avantatges que s'ofereixen als estudiants.

Vist que el Principat d'Andorra no contempla cap llei sobre un carnet d'estudiants, i que després d'haver fet una recerca sobre nombrosos països europeus i haver trobat que la majoria d'ells no en posseïen, hem decidit presentar aquesta proposició de llei on queden exposades totes les funcions i avantatges sobre el carnet d'estudiants i fer així d'Andorra un dels països pioners en la creació d'un carnet d'estudiant públic i gratuït que englobi els temes culturals i de transport per estudiants.

El carnet estaria disponible per a tots els estudiants escolaritzats a Andorra i aquest mateix inclouria descomptes culturals, accés a transport per estudiants i una aportació econòmica periòdica per invertir en cultura o material escolar.

Aquesta proposició de llei, doncs, té com a principal objectiu, crear un carnet únic que depengui directament del Govern, que contempli les necessitats de tots els estudiants a Andorra i al qual puguin accedir tots els estudiants pel fet de ser-ho.

Article 1

El Govern crea un carnet únic per estudiants escolaritzats a Andorra que inclou els avantatges que ofereix el Carnet Jove, així com altres carnets per a joves existents, amb el que els estudiants andorrans gaudeixin de descomptes culturals, una aportació econòmica periòdica per gastar en cultura o material escolar i accés al transport públic.

Els Comuns se sumaran a aquesta iniciativa, unificant i integrant a aquest carnet únic els avantatges per a joves que ofereixin a la seva parròquia.

Article 2

El carnet d'estudiants ha d'incloure descomptes culturals, una aportació econòmica periòdica per gastar en educació (siguin llibres o altres materials escolars), esdeveniments culturals i la gratuïtat del transport públic així com altres avantatges que es puguin oferir als estudiants.

L'entrada al transport públic lliure d'estudiants es limita a les persones que posseeixen el carnet d'estudiants, així es garanteix que cap persona no estudiant hi pugui accedir.

Article 3

A tot estudiant que faci un mal ús del carnet o de les instal·lacions relacionades, se li pot sostreure el carnet en qualsevol moment.

L'ús del carnet és personal i intransferible.

3. AVÍS

El proper dia 9 d'abril del 2025, dimecres, a les 9.15 h, se celebrarà la sessió plenària del 23è Consell General dels Joves, amb l'ordre del dia següent:

1. Examen i votació de la Proposició de Llei de la regulació estètica de les edificacions d'Andorra.
2. Examen i votació de la Proposició de Llei del temps de descans actiu a les escoles.
3. Examen i votació de la Proposició de Llei per obtenir productes anticonceptius.
4. Examen i votació de la Proposició de Llei per al foment de projectes col·laboratius intergeneracionals per a la preservació de la memòria històrica.
5. Examen i votació de la Proposició de Llei per fomentar els coneixements de la cultura andorrana i d'altres cultures a les escoles.
6. Examen i votació de la Proposició de Llei per la creació d'un carnet per estudiants escolaritzats a Andorra.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 31 de març del 2025.

Carles Ensenyat Reig
Síndic General